

**Shema za ocjenjivanje testa na maturalnom ispitu iz Crnogorskog – srpskog,
bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, januar 2017.**

1. Zaokružen broj 2 – *trasa puta i red vožnje* – **1 bod**
2. Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako napiše: *autobus polazi u 6 sati/ u 06:00/ u šest.*
3. Zaokružen broj 3 – *Stajalište Bulevar Stanka Dragojevića* – **1 bod**
4. Učenik dobija **1 bod** ako prepíše ili parafrazira tekst: „Autobusko stajalište se na aerodromu nalazi ispred terminalne zgrade.”/ Ispred terminalne zgrade.
5. Učenik dobija **1 bod** ako prepíše ili parafrazira tekst: „ Autobusi su niskopodni s namjenskim rampama za dječja kolica i osobe u invalidskim kolicima.”/Prilagođeni su majkama s djecom u kolicima i invalidima... *(i drugi tačni odgovori)*
6. Učenik dobija **1 bod** ako prepíše ili parafrazira tekst: „Ima oko 1.500 istaknutih ličnosti iz cijelog svijeta koje su svojim otkrićima i izumima dale značajan doprinos razvoju nauke.”/ Oko 1 500... *(i drugi tačni odgovori)*
7. Zaokružen broj 1 – *SAD* – **1 bod**
8. Učenik dobija **1 bod** ako napiše da su njegovi radovi doprinijeli nalaženju lijeka protiv tuberkuloze...
9. A) Zaokružen broj 1 – *Hopkins* – **1 bod**

B) Učenik dobija **1 bod** ako prepíše ili parafrazira tekst: „Godina 1912. bila je presudna za otkriće vitamina. Te godine je prvo naučnik Hopkins dokazao da je za normalan rast i razviće životinja potrebno prisustvo izvjesnih dodatnih činilaca, pored osnovnih organskih materija (lipida, šećera, proteina).” *(i drugi tačni odgovori)*
10. Učenik dobija **1 bod** ukoliko napiše da terminom vitamini hoće da se istakne njihov značaj za život i zdravlje ljudi. *(i drugi tačni odgovori)*
11. A) *Seobe* - **1 bod**

B) *Miloš Crnjanski/Crnjanski* - **1 bod**
12. Učenik dobija **1 bod** ako prepíše rečenicu (ili je podvuče u tekstu): Tako je, godine 1744, u proleće, Vuk Isaković pošao na vojnu. *(i drugi tačni odgovori)*
13. Zaokružen broj 3 - *I zagleda se tada u daleka brda iza kojih se sad pomaljalo Sunce. Kad na njemu zablista srebro, on se oseti čio i lak, i kao da nema tela. Osunčan, prosijan, oseti se topal, a ne težak, kao i da ne jaše, kao i da ne postoji, u tom nevidljivom vetru...* - **1 bod**
14. Učenik dobija **1 bod** ukoliko napiše: Pejzaž je u potpunom skladu s Vukovim duševnim stanjem - Kada je Vuk umoran, bezvoljan, usamljen melanholičan, pejzažom dominiraju niski oblaci, magla, travuljine, vlaga. Kada Vuk ugleda osunčana brda, postaje miran, spokojan, bezbrižan. /Slika prirode je uvijek slika Vukove duše. . *(i drugi tačni odgovori)*
15. Zaokružen broj 2 – Rečenica se odnosi na Vukov doživljaj zavičaja. - **1 bod**
16. Učenik dobija **1 bod** ako je prepisao rečenicu (ili je podvukao u tekstu): *koga je pri svakoj važnijoj izreci spominjao.*
17. Zaokružen broj 3 – *glagolski prilog sadašnji* - **1 bod**

---

*U daljem tekstu učenik

18. A) Učenik dobija **1 bod** ako je prepisao prezent *ne zadocni*.

B) Zaokružen broj 3 –pripovjedački (istorijski) - **1 bod**

19. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao *jotovanje/jotacija*.

20. A) Učenik dobija **1 bod** ako je prepisao dva ili tri komparativa: *toplije, jasnije, teže* (bez prepisivanja drugih riječi).

B) Učenik dobija **1 bod** ako je tačno napisao dva ili tri superlativa: *najtoplije, najjasnije, najteže*.

21. A) Učenik dobija **1 bod** ako je tačno odredio dva ili tri padeža:

konja – *akuzativ*

kasom – *instrumental*

prazninu - *akuzativ*

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: njega – *on*; njim – *on/On*

22. Učenik dobija **1 bod** ako je podvukao ili zaokružio dvije ili tri konstatacije koje se odnose na usmenu književnost: 2. *individualno stvaralaštvo*, 3. *ustaljeni epiteti*, 5. *stereotipni početak i kraj*. (**Napomena:** Ne priznaje se ukoliko je uz tačne zaokružio i netačne konstatacije.)

23. Zaokružen broj 2 – *misaonim* – **1 bod**

24. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *distih/strofa od dva stiha*.

25. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao tri ili četiri motiva: *slap, kap, duga, voda*

26. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor: *slap* – život uopšte, život kao pojam; *kap* – život pojedinačno, pojedinačna ostvarenja; *duga* – ljepota života, stvaralaštva, umjetnosti (*i drugi tačni odgovori*)

Učenik dobija **1 bod** ukoliko tačno objasni jednu ili dvije lekseme.

27. Učenik dobija **1 bod** ukoliko napiše: Da bi čovjekovo postojanje bilo ljepše, osmišljenije, pomažu i pojedinačna ostvarenja pošto svako od nas ima svoje mjesto u svijetu (*i drugi tačni odgovori*).

Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod.

28. Učenik dobija po **1 bod** za tačno napisan naziv djela i ime i prezime njegovog autora:

1. *Na Drini ćuprija*, Ivo Andrić/Andrić (**1 bod**)

2. *Ilijada*, Homer (**1 bod**)

3. *Čiča Gorio*, Onore de Balzac/Balzac (**1 bod**)

29. Učenik dobija po **1 bod** za tačno napisano ime lika iz *Gorskog vijenca*:

1. *Iguman Stefan* (**1 bod**)

2. *Vuk Mićunović* (**1 bod**)

3. *Vuk Mandušić* (**1 bod**)

30. Shema za bodovanje eseja: Ova planeta nama je sveta

1. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi da je stanje životne sredine danas alarmantno i da su posljedice zabrinjavajuće – sve je manje pitke vode, ozonske rupe, nepropisno odlaganje otpada opasno po život... <i>(i slični tačni odgovori)</i> - 1 bod - da je poglavica Sijetl napisao pismo 1854. godine predsjedniku SAD Frenklinu Pirsu s namjerom da ukaže na značaj i vrijednost zemlje <i>(i slični tačni odgovori)</i> – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>
2. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parafrazira ili citira mišljenje poglavice Sijetla o tome zašto se zemlja ne može ni kupiti ni prodati – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
3. zahtjev	<p>Učenik saopštava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da je za crvenog čovjeka zemlja sveta i da čovjek dijeli sudbinu zemlje <i>(i drugi tačni odgovori)</i> – 1 bod - da su za crvenog čovjeka životinje braća i ukazuje na posljedice njihovog uništenja – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>
4. zahtjev	<p>Učenik parafrazira ili citira dramatičan poziv poglavice na borbu za opstanak – 1 bod</p> <p>Ukupno 1 bod</p>
5. zahtjev	<p>Učenik navodi da je pohlepa osnovni pokretač nehumanog odnosa bijelog čovjeka prema životnoj sredini – 1 bod</p> <p>Ukupno 1 bod</p>
6. zahtjev	<p>Učenik ukazuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na bezobziran odnos bijelog čovjeka prema zemlji koju doživljava kao bilo koji drugi predmet– 1 bod - na nehuman odnos prema životinjama koje ubija iz zabave – 1 bod <p>Ukupno 2 boda</p>
7. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznosi svoj doživljaj pisma poglavice Sijetl - 1 bod - saopštava svoj sud o stavovima poglavice Sijetl (originalni, trajni, univerzalni...) – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>

Jezik i forma teksta

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje, stilska sređenost rečenica</p> <p style="text-align: center;">3 boda</p> <p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje uz minimalne greške</p> <p style="text-align: center;">2 boda</p>	<p>poštovanje gramatičke norme (pravilna upotreba padeža, bezličnih glagola, kongruencije, pravilno pisanje aorista pomoćnog glagola <i>biti</i>)</p> <p style="text-align: center;">2 boda</p> <p>poštovanje pravopisne norme (pravilno pisanje velikog početnog slova, pravilna upotreba interpunkcije, primjena znanja o glasovnim promjenama, dosljedna primjena jednog izgovora – ijekavskog ili ekavskog)</p> <p style="text-align: center;">2 boda</p> <p style="text-align: center;">Ukupno 4 boda</p>	<p>dobra povezanost na nivou teksta i pasusa</p> <p style="text-align: center;">1 bod</p>	<p>prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak; unutar razrade odvaja pasuse)</p> <p style="text-align: center;">2 boda</p>
<p>ponavljanje riječi i izraza, dvosmi-slenost, ograničena upotreba riječi sa vrlo čestim greškama, stilska nesređenost rečenice</p> <p style="text-align: center;">1 bod</p>	<p>poštovanje gramatičke norme uz manje greške (npr. konstrukcije <i>u vezi sa, s obzirom na to</i>, upotreba prijedloga <i>radi</i> i <i>zbog...</i>)</p> <p style="text-align: center;">1 bod</p> <p>poštovanje pravopisne norme uz manje greške (npr. upotreba interpunkcijskih i pravopisnih znakova, rastavljanje riječi na kraju reda, pogrešno pisanje stranih riječi...)</p> <p style="text-align: center;">1 bod</p> <p style="text-align: center;">Ukupno 2 boda</p>		<p>jasno razdvaja uvod, razradu i zaključak, ali ne odvaja pasuse unutar razrade</p> <p style="text-align: center;">1 bod</p>

Schema za bodovanje eseja: Motiv mrtve drage u pjesmi *Ponoć mene*

1. zahtjev	<p>Učenik navodi da je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autor pjesme Risto Ratković – 1 bod - smrt voljene žene neposredan povod za nastanak pjesme – 1 bod - pjesma napisana slobodnim stihom (1 bod) kojim pjesnik ističe rastrzanost i nemir duše – 1 bod <p>Ukupno 4 boda</p>
2. zahtjev	<p>Učenik objašnjava prvi stih pjesme kojim pjesnik ističe dilemu kako i gdje pobjeći od surovog svijeta stvarnosti koji je nastao poslije smrti voljene žene – 1 bod</p> <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
3. zahtjev	<p>Učenik objašnjava da se pjesniku drago biće javlja kao dah, miris, cvijet i da, iako je umrla, nije nestala – (<i>i slični tačni odgovori</i>) – 1 bod</p> <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
4. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - citira ili parafrazira socijalni motiv (“Bar sad ne brineš brige sirotinjske”) – 1 bod - objašnjava funkciju socijalnog motiva – utjeha pjesniku da joj je negdje drugo bolje, da je pobjegla od bijede i siromaštva (<i>i slični odgovori</i>) – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>
5. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepisuje stihove koji naglašavaju pjesnikovu želju da vidi svoju dragu (npr. Voskresni!/Voskresni ili sebe ili barem oči moje... ili Pomozi mi, pomozi:/ Vidnija budi kad u ma koju sobu uđeš.) <i>i slični tačni odgovori</i> – 1 bod - objašnjava izdvojene stihove – 1 bod <p>Ukupno: 2 boda</p>
6. zahtjev	<p>Učenik u vidu zaključka objašnjava da se pjesnik pokorava prirodnim zakonima (“Pobediću ga, mislim, grobom tvojim”), ali smrt ne prihvata kao nešto konačno (“Pomozi mi, pomozi:/ Vidnija budi kad u ma koju sobu uđeš...”) – 1 bod</p> <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>

Jezik i forma teksta

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika,	poštovanje gramatičke norme (pravilna upotreba padeža, bezličnih glagola, kongruencije, pravilno pisanje aorista pomoćnog glagola <i>biti</i>) 2 boda	dobra povezanost na nivou teksta i pasusa 1 bod	prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak; unutar razrade odvajaju pasuse)

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>slikovitost, jasno i precizno izražavanje, stilska sređenost rečenica</p> <p>3 boda</p> <p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje uz minimalne greške</p> <p>2 boda</p>	<p>poštovanje pravopisne norme (pravilno pisanje velikog početnog slova, pravilna upotreba interpunkcije, primjena znanja o glasovnim promjenama, dosljednja primjena jednog izgovora – ijekavskog ili ekavskog)</p> <p>2 boda</p> <p>Ukupno 4 boda</p>		<p>2 boda</p>
<p>Ponavljanje riječi i izraza, dvosmi-slenost, ograničena upotreba riječi sa vrlo čestim greškama, stilska nesređenost rečenice</p> <p>1 bod</p>	<p>poštovanje gramatičke norme uz manje greške (npr. konstrukcije <i>u vezi sa, s obzirom na to</i>, upotreba prijedloga <i>radi i zbog...</i>)</p> <p>1 bod</p> <p>poštovanje pravopisne norme uz manje greške (npr. upotreba interpunkcijskih i pravopisnih znakova, rastavljanje riječi na kraju reda, pogrešno pisanje stranih riječi...)</p> <p>1 bod</p> <p>Ukupno 2 boda</p>		<p>jasno razdvaja uvod, razradu i zaključak, ali ne odvaja pasuse unutar razrade</p> <p>1 bod</p>